

PÄÄTÖS

Nro 89/2019

Dnro ESAVI/7809/2017

Annettu julkipanon jälkeen
12.3.2019

ASIA Luumäen, Svinhufvudin, Kuuksenen ja Lemin väylien määrääminen yleiseksi paikallisväylyksi sekä niihin liittyvät ruoppaukset, Lemi ja Luumäki

HAKIJA Luumäen kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Luumäen kunta on 7.8.2017 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt Luumäen, Svinhufvudin, Kuuksenen ja Lemin väylien määräämistä yleiseksi paikallisväylyksi sekä lupaa niihin liittyviin ruoppauksiin Lemin ja Luumäen kunnissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 10 luvun 2 §:n 2 momentti ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat ja päätökset

Toinen vesistötoimikunta on 11.4.1959 antamallaan päätöksellä nro 16/1959 myöntänyt tarkoitusta varten muodostetuille järvenlaskuyhtiöille luvan Ala- ja Ylä-Kivijärven sekä eräiden niiden yhteydessä olevien järvien ja lampien laskemiseen Lappeen, Luumäen, Lemin ja Savitaipaleen kunnissa. Lupamääräys 3) kuuluu seuraavasti:

*"Hakijan toimesta ja kustannuksella on Huopaisen virtaan paalun № 28740/1:n kohdalle rakennettava vedenjärjestelypato, jonka kynnyskorkeus on [NN +] 73,96 m ja jossa myötävirtaan katsottuna vasemmalla puolella olevan, neuloilla suljettavan aukon vapaa leveys on vähintään 8,5 m ja oikealla puolella olevan, asetinpalkeilla suljettavan uittoon käytettävän aukon leveys 2,7 m. Padon neuloilla suljettavan aukon yli johtavan hoitosil-
lan kannattajien alareunan tulee olla ainakin korkeudella [NN +] 76,15 m.*

Pato on varustettava uittajan osoituksen mukaan tarkoituksenmukaisilla puomien kiinnikkeillä.”

Korkein hallinto-oikeus on 14.12.1960 antamallaan päätöksellä nro 7394/60 pysyttänyt toisen vesistötoimikunnan 11.4.1959 antaman päätöksen nro 16/1959.

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 5.2.2007 antamallaan päätöksellä nro 11/07/2 Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen hakemuksesta muuttanut toisen vesistötoimikunnan 11.4.1959 Ylä-Kivijärven järjestelystä antaman päätöksen säännöstelyä koskevaa lupamääräystä 11).

Vaasan hallinto-oikeus on 3.3.2008 antamallaan päätöksellä nro 08/0057/1 hyläten valitukset muilta osin muuttanut lupamääräyksen 11) kuulumaan seuraavasti:

”Juoksutusta Ylä-Kivijärvestä hoidetaan lupamääräyksen 3) mukaisella Huopaistenvirran padolla siten, että juoksutus on läpi vuoden vähintään 0,5 m³/s, minkä lisäksi juoksutuksessa on noudatettava seuraavaa ohjetta:

Patoa avaamalla ja sulkemalla on asteikolta nro 8800 (Ylä-Kivijärvi) luettava Ylä-Kivijärven vedenkorkeus pyrittävä pitämään tämän päätöksen liitteenä olevan kuvaajan mukaisella tavoitekorkeudella, jonka taitepisteet ovat (N₆₀ + m): 1.1./75,20; 1.4./74,95; 5.5./75,30; 15.6./75,30; 10.9./75,05 ja 5.10./75,05.

Kevätaikana on juoksutusta vähennettävä tai suurennettava ottaen huomioon lumen vesiarvo ja odotettavissa olevat tulovesimäärät. Ajanjaksolla 15.5.–15.6. on vedenkorkeuden nostamista vältettävä.”

Korkein hallinto-oikeus on 3.2.2009 antamallaan päätöksellä taltionumero 257 hylännyt valitukset ja pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden 3.3.2008 antaman päätöksen nro 08/0057/1.

Ylä-Kivijärven säännöstelyllä on olennainen merkitys Kivijärven alueelle perustettavien venereittien kulku- ja harausvyvyyteen, jotka on määritetty voimassa olevan säännöstelyn mukaisten vedenkorkeuksien perusteella.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaava

Hankealueella on voimassa Etelä-Karjalan maakuntakaava, joka on saanut lainvoiman 21.12.2011. Kaavassa Ylä-Kivijärvi on merkitty kaavamerkinällä ”kehitettävä vesialue (W-1)”. Ylä-Kivijärven alueella kaavassa on useaan haaraan jakautuva veneväylä, joka on merkitty kaavamerkinällä ”veneväylä, uusi/kehitettävä”. Lisäksi kaavassa on muita vesireittejä, jotka on merkitty kaavamerkinä ”melontareitti” sekä ”melontareitti, uusi”. Näiden merkintä noudattaa pääosin tämän hakemuksen mukaisia väylälinjauksia.

Kaavassa Lahnajärven vesialue ympäröivine maa-alueineen on merkitty kaavamerkinnällä "kunta- /aluekeskuksen kehittämisvyöhyke (ak)". Lahnajärvelle on myös merkitty veneväylä kaavamerkinnällä "veneväylä, uusi/kehitettävä".

Yleiskaavat

Luumäen kunnan puolella hankealueella on voimassa Kivijärven osayleiskaava, jonka Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on vahvistanut 10.10.2000. Kaavassa Ylä-Kivijärvi on merkitty vesialueeksi ja sille on osoitettu venereitti kaavamerkinnällä "sijainniltaan ohjeellinen venereitti".

Lemin kunnan puolella hankealueella on voimassa Kivijärven rantaosayleiskaava 2015. Kaavassa Ylä-Kivijärven ja Lahnajärven vesialueille on osoitettu "sijainniltaan ohjeellinen venereitti".

Suojelualueet

Hankealueen läheisyydessä on yksi Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, Suuvuori (FI0412001), joka sijaitsee Kuhasensaaren länsirannalla. Kohde on pieni rapautumajyrkenteinen viborgiittivuori, joka hallitsee maisemaa järven suunnalta. Suojelualan pinta-ala on 9 ha. Svinhufvudin väylä kulkee suojelualan ohi.

Hankealueen lähialueilla sijaitsee lisäksi kahdeksan yksityistä luonnonsuojelualuetta: Kokonkorpi (YSA205062), Ruostekorpi (YSA232849), Päräniemi (YSA207350), Luumäen seurakunnan luontoalue (YSA207055), Kuikkorannan suojelukosteikko (YSA206023), Parolan lehto (YSA200432), Entinen (YSA207459) ja Korvenpellon lehtokorpi (YSA234037).

Muinaismuistot ja vedenalaiset muinaisjäännökset

Hankkeen ruoppausalueiden läheisyydessä ei tiettävästi sijaitse historiallisesti arvokkaita vedenalaisia muinaismuistoja tai muinaisjäännöksiä.

Jurvalan taajaman edustalla Jurvalanselän eteläreunassa sijaitsee Museo-
viraston muinaisjäännösrekisterin kohteet Jurvalanselkä 1 (nro 2628) ja Jurvalanselkä 2 (nro 1000026390). Molemmat ovat vedenalaisia hylkyjä.

Jalkosalmen sillan eteläpuolella rantavedessä on muinaisjäännösrekisterin kohde Jalkosalmi (nro 1000017327), joka on kivikautinen asuinpaikka. Kohde on mahdollisesti osin tuhoutunut aiemmin tehtyjen ruoppausten yhteydessä. Lisäksi Jalkosalmen sillan lounaispuolella rantavedessä sijaitsee muinaisjäännösrekisterin kohde Tervalahti (nro 1000017616), joka on niin ikään kivikautinen asuinpaikka.

Elokuussa 2016 väylien perustamiseen liittyvissä monikeilaluotauksissa havaittiin soutuveneiden hyllyn osaa muistuttava kohde Kuhasensaaren länsipuolella noin kolmen metrin syvyydessä.

Lisäksi Ylä-Kivijärven alueella on useita maa-alueelle sijoittuvia muinaisjäännösrekisterissä olevia kohteita.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Luumäen ja Lemin kuntien alueelle sijoittuvassa Kivijärven venereitit-hankkeessa on tarkoituksena perustaa neljä yleistä paikallisväylää Luumäen ja Lemin alueille ulottuvaan Ylä-Kivijärveen sekä Lemin Lahnajärveen. Perustettavat väylät kuuluvat Liikenneviraston vesiväyläluokituksen mukaisesti väyläluokkaan VL6 (venereitti) eli luokkaan ”veneilyä palveleva reittitasoinen matalaväylä”. Veneilijät ovat käyttäneet nyt perustettavia väyliä vakiintuneina kulkureitteinään jo vuosikymmenten ajan. Perustettavien yleisten paikallisväylien yhteispituus on noin 57 km.

Virallisen väyläverkoston perustamisella parannetaan sekä vesiliikenteen turvallisuutta että alueen virkistyskäyttö- ja matkailumahdollisuuksia. Turvallisuus paranee, sillä viralliset väylät ovat lisättävissä merikarttoihin ja muihin julkisiin karttoihin. Väylien perustamisella pyritään myös ohjaamaan alueen vesiliikennettä virallisille kulkuväylille paikoitellen kivikkoisellakin järviolueella. Virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat, sillä Ylä-Kivijärvi on suosittua kalastusaluetta ja järven alueella harrastetaan lisäksi muun muassa veneilyä ja retkeilyä.

Väylien perustaminen edellyttää pienimuotoista ruoppausta ja louhintaa Ylä-Kivijärven alueella.

Vesistötiedot

Yleiskuvaus

Hakemuksen mukaiset vesiväylät sijoittuvat Ylä-Kivijärven vesistöön Luumäen ja Lemin kuntien alueilla. Yksi väylästä sijoittuu Lemin edustan Lahnajärvelle. Järvet sijaitsevat Lahti–Kouvola–Lappeenranta–Salpausselän pohjoispuolella. Hankealue on kallioisista ja metsäisistä saarista koostuvaa suhteellisen monimuotoista järvioluetta. Vesisyvyys väylien alueella vaihtelee pääasiassa 2–27 m:n välillä. Vesistön pohja on vaihtelevaa: paikoitellen hiekkaista ja kivistä, matalammilla alueilla myös liejuista ja savista. Useilla saarilla on nähtävissä jyrkkiä avokallioita. Pinnanmuotojen vaihtelu ja korkeuserot ovat huomattavia ranta-alueilla lähes koko järven alueella.

Ylä-Kivijärvi kuuluu pintavesityypiltään suuriin vähähumuksisiin järviin. Ylä-Kivijärvi saa alkunsa pienistä lammista ja puroista, jotka laskevat suurehkoon ja runsassaariseen Ylä-Kivijärveen. Ylä-Kivijärvestä vesi virtaa Huopaisenvirtaa pitkin Ala-Kivijärveen ja siitä edelleen eri järvien kautta Kymijokeen. Vesialueen pinta-ala on noin 9 000 ha.

Idässä kapea kannas erottaa vesialueen Saimaasta. Kivijärvi oli aiemmin eräs reiteistä, jota pitkin Saimaan vedet virtasivat Kymijokeen. Puutavaran uitoissa väylää käytettiin aikaisemmin yhdistämään Saimaan alue Kymijokeen. Väylän (väliväylän) käyttö uittoon päättyi 1960-luvun alussa. Nykyisin väliväylä on suosittu melontareitti.

Ylä-Kivijärven vedenpintaa on laskettu kahdesti: vuonna 1812 yli 0,90 m ja 1960-luvulla 0,60 m.

Vedenkorkeudet

Luumäen Jurvalan vedenkorkeusasteikolta (1408800) tehtyjen havaintojen perusteella Ylä-Kivijärven vedenkorkeuksien ääri- ja keskiarvot ovat olleet havaintojaksolla vuosina 1991–2010 seuraavat:

Ylivedenkorkeus (HW)	N ₆₀ +75,79 m
Keskiylivedenkorkeus (MHW)	N ₆₀ +75,46 m
Keskivedenkorkeus (MW)	N ₆₀ +75,18 m
Keskialivedenkorkeus (MNW)	N ₆₀ +74,98 m
Alivedenkorkeus (NW)	N ₆₀ +74,73 m

Ylä-Kivijärvellä ei ole Liikenneviraston määrittämää virallista purjehduskauden alivedenkorkeuden vertailutasoa (NW_{NAV}). Ylä-Kivijärven osalta purjehduskautena voidaan pitää ajanjaksoa 1.5.–31.10. Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on määritellyt tähän hankkeeseen liittyen Kivijärven NW_{NAV}-vertailutasoksi N₆₀ +74,90 m, joka on samalla väylän harausvyöhykkeen vertailutaso.

Vedenkorkeuden vaihtelut hankealueella ovat suhteellisen pieniä ja hitaita. Ylä-Kivijärven säännöstelyn tavoitevedenkorkeustaulukon mukaan järven vedenpinta on tavallisesti korkeimmillaan loppukeväällä ja alimmillaan alkukeväällä sekä syksyllä.

Jääolot

Jurvalan havaintopaikan tietojen perusteella Ylä-Kivijärvi on vuosina 1991–2010 saanut jääpeitteen keskimäärin 4.12. ja jäät ovat lähteneet 3.5. Vuosina 1961–1990 järvi on saanut jääpeitteen keskimäärin 28.11. ja jäät ovat lähteneet 6.5.

Veden laatu

Veden laatu vaihtelee hankealueen eri osissa. Pintaveden ekologinen tila on suuressa osassa Ylä-Kivijärveä erinomainen. Hankealueen pohjoisosassa Kuuksenenselällä pintaveden ekologinen tila on kuitenkin välttävä ja vesialuetta luonnehditaan rehevöityneeksi. Lemin kirkonkylän edustalla sijaitsevan Lahnajärven pintaveden ekologinen tila on tyydyttävä. Tuorein pintavesiluokitus perustuu vuosina 2006–2012 tehtyihin mittauksiin.

Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry:n vetämässä puhdistusprojektissa Ylä-Kivijärven pohjoisosan Kuuksenenselän veden laatua pyritään parantamaan. Hankkeen keskeiset keinot rehevöitymisen pysäyttämiseksi ovat uusien laskeutusaltaiden ja kosteikkojen rakentaminen järven suojaksi. Rehevöityneissä vesissä viihtyvän roskakalan poistaminen järvestä on vähentänyt järven sisäistä kuormitusta.

Pohjaeläimistö

Ylä-Kivijärven pohjaeläimistöä on tutkittu vuosina 2007–2014. Tutkimuksissa havaittiin yhteensä 71 pohjaeläinlajia. Näytteenotoissa yleisimmät lajit yksilömäärillä mitattuina olivat harvasukasmadot ja päivänkorennot. Myös surviaissääskiä havaittiin paikoitellen runsaasti.

Kalasto ja kalakannat

Ylä-Kivijärvellä tavataan ainakin 20 eri kalalajia. Vesialueen tärkein talouskalalaji on muikku. Muut tärkeät virkistyskalalajit ovat kuha, järvilohi, taimen, siika, hauki ja ahven. Vuonna 2010 Kivijärveen istutettiin järvilohia ja taimenta.

Vesialueen kalakantoja on seurattu eri hankkeissa. Kivijärven kalastusalue on toteuttanut kalastorakenteen kunnostushankkeita (Karu-hanke ja Lemmijärvien kunnostushanke) vuosina 2003–2006. Karu-hankkeen tavoitteena oli muikkukantojen vahvistaminen hankealueella. Hankkeessa Kivijärven alueelta pyydettiin vähempiarvoista kalaa rysillä ja nuottaamalla yhteensä 24 tonnia. Lemmijärvien kunnostushankkeen tavoitteena oli saada aikaan kalataloudellisesti tuottava vesialue. Hankejärvinä olivat Lahnajärvi, Kotajärvi, Syntymäinen, Keskinen ja Kivijärvi. Hankkeessa Kivijärvellä pyydettiin vähempiarvoista kalaa 52 tonnia ja Lahnajärvellä 11 tonnia.

Hankkeiden päätteeksi tehtyjen nuottausten perusteella muikkukanta oli vahvistunut huomattavasti etenkin Kivijärvellä. Kivijärven Metelinselällä vuonna 2008 vedetty nuotan koevedon saalis koostui seuraavista kalalajeista: muikku (79 %), kuore (12 %), ahven (6,3 %), särki (1,6 %) ja lahna (0,9 %). Lisäksi heinäkuussa 2007 samoilta alueilta vedetyissä koenuotauksissa saaliiksi saatiin ensimmäisellä vedolla 500 kg ja toisella vedolla 1 500 kg valtaosin muikkua. Myös Lahnajärvellä ja Kotajärvellä oli muikkukanta lähtenyt kasvuun. Muut kalataloudelliset virkistysarvot, muun muassa petokalojen osuus, oli kasvanut koko hankealueella.

Vuonna 2016 järven pohjoispään Kuuksenenselän veden laadun parantamiseen liittyvän hankkeen yhteydessä avorysällä eli paunetilla nostettiin pois vähempiarvoista kalaa 10 tonnia.

Kivijärvellä esiintyy kolme eri rapulajia: joki-, kapeasaksi- ja täplärapu. Täplärapu on kotiutettu vesialueelle istutuksilla. Täplärapukannat ovat pyyntivahvoja vesialueen eri osissa.

Linnusto

Kivijärven alue on linnustollisesti Luumäen merkittävimpiä alueita. Alueella nähdään usein keväisin ja syksyisin runsaasti muun muassa arktisia hanhia. Alueella on monipuolinen järvilinnusto: muun muassa kaakkuri, kuikka, joutsen, sääksi, selkälokki ja kalatiira pesivät järvellä. Vaeltavia tiaisia on nähty järven etelärantaa seurailleen enimmillään 700 yksilöä päivässä. Järven alueella tavattuja harvinaisuuksia ovat muun muassa jääkuikka, tunturikihu ja grönlanninlokki.

Pohjaolosuhteet

Hankealueelta ei ole tehty pohja- tai sedimenttitutkimuksia. Vuoden 2016 maastotutkimusten yhteydessä järven pohjan materiaaleja havainnoitiin silmämääräisesti ja aistinvaraisesti. Pohjan materiaalit vaihtelivat pääosin hiekan ja pehmeiden sedimenttien välillä.

Vesi- ja ranta-alueiden nykyinen käyttö

Vesiliikenne ja uitto

Nykyinen vesiliikenne Ylä-Kivijärvellä on pääosin kesäasukkaiden mökkiliikennettä soutu- ja perämoottoriveneillä sekä lisääntyvässä määrin venetrailerilla tuotavia vapaa-ajankalastajien veneitä. Järvellä on myös joitakin yksittäisiä pieniä purjeveneitä ja jollia. Hankealueella ei harjoiteta kaupallista vesiliikennettä. Veneiden laskuun ja nostoon käytettäviä veneluisia sijaitsee ainakin Risulahden tanssilavan vieressä, Jurvalanharjulla, Kukasrannassa sekä Lemmin Jalkosalmen sillan itäpuolella. Veneilyn lisäksi alueella harrastetaan muun muassa melontaa.

Hankealueella ei ole virallisia vesiväyliä. Eniten liikennöidyillä alueilla yksittäisiä kiviä on merkitty kepeillä ja muilla kelluvilla merkeillä yksityisten henkilöiden toimesta. Myös joidenkin kapeikkojen ja salmien kohdalle on sijoitettu epävirallisia viittoja veneilyn helpottamiseksi. Vesiliikenne käyttää pääosin tässä hakemussuunnitelmassa esitettyjen venereittien mukaisia vesialueita järven alueella liikkumiseen. Papinajan uomassa on voimassa nopeusrajoitus 3 km/h.

Alueella ei ole enää puutavaran uittoa. Ylä-Kivijärveä koskeva Valkealan reitin uittosääntö on kumottu Itä-Suomen vesioikeuden 8.4.1983 antamalla päätöksellä nro 2/Ym II/83.

Kalastus

Ylä-Kivijärvi on perinteisesti suosittua kalastusaluetta. Kalastus painottuu virkistys- ja vapaa-ajankalastukseen sekä kotitarvekäyttöön. Järven alueella toimivat osakaskunnat harjoittavat kalastusta eri muodoissaan esimerkiksi nuottaamalla omilla vesialueillaan. Ylä-Kivijärven ja Lahnajärven alueella on toteutettu hoitokalastusta.

Ylä-Kivijärven tärkein talouskalalaji on muikku, jota saadaan muun muassa verkoilla ja nuotalla. Muut tärkeät virkistyskalalajit ovat kuha, järvilohi, taimen, siika, hauki ja ahven. Ravustus on myös suosittua ravustuskauden aikana.

Rakenteet

Sillat

Suunniteltujen väylien jatkeilla on yhteensä seitsemän siltaa.

Huopaisenvirta (Luumäki)

Huopaisenvirta yhdistää Ylä-Kivijärven Ala-Kivijärveen. Välittömästi sillan vieressä sillan pohjoispuolella sijaitsee säännöstelypato, jossa on aukko veneilyn mahdollistamiseksi. Säännöstelypato on rakennettu toisen vesistötoimikunnan 11.4.1959 antamalla päätöksellä nro 16/1959.

Jalkosalmen silta (Luumäki)

Jalkosalmen sillalla kulkee Luumäen Jurvalasta Lemin Kotalahteen kulkeva Saarentie. Sillan aukon leveys on noin 2,6 m ja alikulkukorkeus 1,2 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 0,5–0,6 m.

Hartunsalmen silta (Luumäki)

Hartunsalmen sillalla kulkee Luumäen Jurvalasta Lemin Kotalahteen kulkeva Saarentie. Sillan aukon leveys on noin 7,5 m ja alikulkukorkeus 2,1 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 1,2–2,5 m.

Rapasalonsalmen Jaakkoin silta (Lemi)

Kuhasensaaren ja Iso-Rapasalon yhdistävä Jaakkoin silta on rakennettu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 30.4.2012 myöntämällä luvalla (nro 95/2012/2). Silta on valmistunut vuonna 2016. Sillan aukon leveys on noin 10 m ja alikulkukorkeus 2,0 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 1,2–1,8 m.

Lemin Jalkosalmen silta (Lemi)

Jalkosalmen sillalla kulkee Luumäen ja Lemin alueita yhdistävä Uimintie. Sillan aukon leveys on noin kolme metriä ja alikulkukorkeus 0,9 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 0,45–0,55 m.

Syväsalmen silta (Lemi)

Syväsalmen sillalla kulkee Luumäen ja Lemin alueita yhdistävä Uimintie. Sillan aukon leveys on noin 8,5 m ja alikulkukorkeus 4,0 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 1,1–2,2 m.

Uuden Papinojan silta (Lemi)

Uuden Papinojan sillalla kulkee Kuuksenenselän itärannan ranta-alueita yhdistävä tie. Sillan aukon leveys on noin neljä metriä ja alikulkukorkeus 1,2 m (HW N₆₀ +75,80 m). Vesisyvyys on sillan kohdalla noin 0,3–0,7 m.

Kaapelit ja johdot

Väyliä kanssa risteäviä ilmajohtoja on yhteensä kuudessa paikassa: Luumäen väylän väylälinjoilla 4, 7 ja 17, Svinhufvudin väylän linjoilla 12 ja 13 (alituskorkeudet eivät ole tiedossa) sekä linjalla 15. Luumäen väylän linjan 17 kanssa risteävän ilmajohdon alituskorkeudesta ilmoittava taulu on havaittavissa maastossa.

Lisäksi väyliä kanssa risteää järven pohjassa kulkevia kaapeleita ja johtoja useassa kohdassa. Vedenalaisista kaapeleista ja johdoista ilmoittavia tauluja on maastossa muutamia.

Muut rakenteet

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee lisäksi yksityisiä virkistyskäytössä olevia sekä Luumäen ja Lemin kuntien hallinnoimia laitureita ja rantarakenteita.

Hankesuunnitelma

Yleistä

Hankkeessa perustetaan neljä yleistä paikallisväylää (venereittiä) Ylä-Kivijärven ja Lemin Lahnajärven alueille. Yleiset paikallisväylät mukailevat pääosin jo nykyisin alueella eniten käytettyjä vesikulkureittejä. Väylät yhdistävät toisiinsa Luumäen ja Lemin kuntien ranta-alueet sekä Jurvalanharjun alueen ja Kotkaniemen. Väyliä perustaminen edellyttää pienimuotoisia ruoppaus- ja louhintatöitä, sillä yksittäisiä kiviä ja matalikoita täytyy poistaa väyläalueilta.

Perustettavat väylät koostuvat neljästä erillisestä väyläosuudesta, joita erottavat toisistaan maantiesiltojen rajaamat salmipaikat. Siltojen alituskorkeudet ja siltojen edustojen mataluus rajoittavat osaltaan väyliä kulkusyvyyttä. Väylät perustetaan ja nimetään omiksi väylikseen. Kaikkien neljän väylän kulkusyvyys on 0,8 m ja haraussyvyys NW_{NAV} (N₆₀ +74,90 m) -1,0 m, jolloin varavesi on 0,2 m. Väyliä kokonaispituus on yhteensä noin 57 km.

Väyliä yleiseksi leveydeksi on määritetty 30 m. Väyliä kapeimmat kohdat ovat siltojen ja salmipaikkojen edustoilla, joissa osa väylästä kapenee 10 m:iin. Väyliä väyläalueen mukainen pinta-ala on noin 170 ha.

Väylät kuuluvat Liikenneviraston vesiväyläluokituksen mukaisesti väyläluokkaan VL6 (venereitti) eli luokkaan ”veneilyä palveleva reittitasoinen

matalaväylä”. Väylät yhdistyvät toisiinsa varmistamattomien, mutta yleisesti vesiliikenteen jo nykyisin käyttämien vesialueiden kautta.

Väylät sijoittuvat kokonaisuudessaan vesisyvyydeltään varmistetuille vesialueille ruoppauskohteita lukuun ottamatta. Kun väylien perustamisen edellyttämät pienimuotoiset ruoppaus- ja louhintatyöt on tehty, suoritetaan tankoharaus riittävän vesisyvyyden varmistamiseksi. Luumäen väylästä Eteissaaren lounaispuolella erkaneva, Taavetin Lomakeskukseen johtava väyläosuus (linja 30) sijoittuu varmistamattomalle vesialueelle. Myös kyseisen väyläosuuden vesisyvyys varmistetaan tankoharaamalla tai monikeila- luotauksella ennen väyläesityksen laatimista.

Yleisten paikallisväylien perustaminen

1) Luumäen väylä

Luumäen väylä alkaa Huopaisenvirran pohjoispäässä sijaitsevan Ylä-Kivijärven säännöstelypadon edustalta. Väylä kulkee aluksi Niskaveden ja Kaidansalmen kautta Katosselälle, jonka eteläosassa venereitti kääntyy kohti itää Haapasalon lounaispuolelle. Eteissaaren lounaispuolella väylästä erkanevalla väyläosuudella kohti Taavetin Lomakeskuksen ranta-alueita.

Väylä johtaa eteläistä reittiä Haapasalon eteläpuolitse Vehmainselän ja Kiurunselän kautta Jurvalanselälle päättyen Laukuslahden edustalle. Jurvalanselältä väylästä erkanevalla väyläosuudella pohjoiseen kohti matalaa Luumäen Jalkosalmen siltaa, johon väyläosuus päättyy.

Väylän pohjoisempi reitti kiertää Haapasalon pohjoispuolitse ja kulkee Pöydänpäänniemen edustalta Hartunsalmen sillalle, johon väyläosuuden toinen haara päättyy.

Luumäen väylän pituus haaroineen on noin 23 km ja väylän väyläalueen mukainen pinta-ala noin 70 ha. Väylän omistajaksi tulee Luumäen kunta.

2) Svinhufvudin väylä

Hartunsalmen itäpuolelta alkava Svinhufvudin väylä yhtyy Meteliselällä Kotkaniemen ja Lemmin väliseen väyläosuuteen. Kotkaniemen ja Lemmin yhdistävältä väyläosuudelta erkanevalla haara kohti Luumäen Jalkosalmea ja sen pohjoispuolista kapeaa väyläjaksoa.

Kotkaniemen edustalta Svinhufvudin väylä johtaa pohjoiseen Sarviniemen ohitse ja Kuhasensaaren itäpuolitse matalan Lemmin Jalkosalmen sillan edustalle. Ennen Ruominkapiaa väyläjaksoilta erkanevalla haara kohti Rapasalmessa sijaitsevaa Jaakkoinsiltaa.

Toinen kohti Lemiä kulkeva haara johtaa Kuhasensaaren länsipuolitse Syväsalmen sillan edustalle. Tältä väyläjaksoilta erkanevalla haara Jaakkoinsiltaa kohti Arkainsaaren luoteispuolella.

Svinhufvudin väylän pituus haaroineen on noin 29 km ja väylän väyläalueen mukainen pinta-ala noin 85 ha. Väylän omistajaksi tulee Luumäen kunta Luumäen kunnan alueella sijaitsevilla väyläosuuksilla ja Lemminkäinen Lemminkäisen kunnan alueella sijaitsevilla väyläosuuksilla.

3) Kuuksenen väylä

Kuukseksenenselällä sijaitseva Kuuksenen väylä yhdistää Syväsalmen sillan, Lemminkäisen Jalkosalmen sillan ja Uuden Papinon uoman toisiinsa.

Kuukseksen väylän pituus on noin 3,4 km ja väylän väyläalueen mukainen pinta-ala noin 10 ha. Väylän omistajaksi tulee Lemminkäinen kunta.

4) Lemminkäinen väylä

Uuden Papinon uoman itäpuolelta alkava Lemminkäinen väylä Lahnaajärvellä johtaa Lemminkäisen uimarannan edustalle, johon väylä päättyy.

Lemminkäisen väylän pituus on noin 1,3 km ja väylän väyläalueen mukainen pinta-ala noin neljä hehtaaria. Väylän omistajaksi tulee Lemminkäinen kunta.

Suoritettavat toimenpiteet

Ruoppaukset ja louhinnat

Ruopattavat ja louhittavat kohteet on ryhmitelty seitsemään ruoppauskohteeseen. Kivien/lohkareiden ruoppausmäärät on arvioitu niin, että kohteet ulottuvat vähintään 0,5 m haraustason yläpuolelle. Ruoppauskohteiden pinta-alat ja ruopattavat massat haraustasoon NW_{NAV} ($N_{60}+74,90$ m) -1,0 m sekä ruoppauskohteiden tyypit ja sijainnit on esitetty seuraavassa taulukossa:

Ruoppauskohde	Ruopattava pinta-ala (m ² tr)	Ruopattava massamäärä (m ³ ktr)	Kohteen tyyppi	Sijainti
RK1	0,5	0,5	Kivi/lohkare	Sianniemi
RK2	0,3	0,3	Kivi/lohkare	Sianniemi
RK3	2	1	Kivi/lohkare	Pöydänpäänniemi
RK4	1,5	3	Kivi/lohkare	Luumäen Jalkosalmi
RK5	3	1,5	Kivi/lohkare	Rapasalonsalmi
RK6	960	40	Maamassoja	Ruominkapia
RK7	130	5–20	Kiviä/lohkareita	Syväsalmen sillan itäpuoli
Yhteensä	1 100	50–60		

Ruoppauskohteissa RK4 ja RK7 poistettavat kivet/lohkareet sijaitsevat väyläalueen ulkopuolella, muissa ruoppauskohteissa väyläalueella.

Ruoppauskohteessa RK6 ruopataan pehmeitä massoja noin 40 m³ ktr. Pohjan materiaali on arvion mukaan hiekkaa ja liejua. Ruopattavan kerroksen paksuus on alle metri, joten ruoppaus suoritetaan neliökaivuna. Luisien kaltevuus on 1:6.

Ruoppausmassojen läjitys

Ruoppauskohteesta RK6 ruopatut massat läjitetään maalle noin 300 m:n etäisyydelle ruoppauskohteesta. Läjitysalue on suuruudeltaan noin 50 m x 50 m, ja se on peltoaluetta. Läjitys tehdään siten, että ruoppausmassat eivät pääse valumaan takaisin vesialueelle.

Työnaikaiset järjestelyt

Ruoppaus- ja läjitystyöt tehdään ympäristön kannalta ja massojen laatuun nähden parhaan käytännön mukaisesti (BEP) ja parasta käyttökelpoista tekniikkaa hyödyntäen (BAT). Työnaikaisilla järjestelyillä pyritään vähentämään veden samentumisen voimakkuutta ja kestoa sekä meluhaittoja. Ruopattavat maamassat poistetaan mekaanisesti ruoppaamalla esimerkiksi kuokkakauhalla. Ruoppausta tehdään tarvittaessa myös pitkäpuomisella kaivinkoneella jään päältä tai rannalta. Lohkareiden poistossa käytetään mahdollisesti myös vedenalaista räjäyttämistä.

Läjitysmassojen siirto ruoppausalueelta RK6 läjitysalueelle L1 tapahtuu lähtökohtaisesti proomu- ja/tai kuorma-autokuljetuksena. Kuljetusmatka työkohteelta läjitysalueelle on yhteensä alle kilometri.

Hakija ottaa huomioon alueen vesiliikenteen ruoppaustöiden aikana sekä tarvittaessa tiedottaa alueella tehtävistä töistä hyvissä ajoin.

Ruopattavilla alueilla mahdollisesti kulkevien kaapelien, johtojen ja putkien sijainnit selvitetään ennen ruoppaustöiden aloittamista. Mahdollisten kaapelien ja johtojen suojauksista sovitaan asianosaisten kanssa.

Turvalaitteet

Hankkeen mukaiselle vesialueelle sijoitetaan 51 kelluvaa turvalaitetta ja neljä kiinteää levykummelia. Turvalaitteet viedään turvalaiterekisteriin (VA-TU) uusina turvalaitteina. Turvalaitteiden omistajaksi tulee Luumäen kunta tai Lemin kunta turvalaitteen sijainnista riippuen Luumäen ja Lemin kuntien keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

Toteuttamisaikataulu

Yleisten paikallisväylien perustaminen ja uusien turvalaitteiden asentaminen on tarkoitus tehdä heti luvan saatua lainvoiman. Työt aloitetaan neljän vuoden kuluessa luvan myöntämisestä ja saatetaan loppuun kahdeksan vuoden kuluessa. Aikataulu on riippuvainen hankkeeseen saatavasta rahoituksesta sekä kunnan päätöksenteosta.

Kiinteistötiedot

Hakemuksen mukaiset väylät sijoittuvat seitsemälle yhteiselle vesialueelle, joista neljä sijaitsee Luumäen kunnan puolella ja kolme Lemmin kunnan puolella. Kaikilla yhteisillä vesialueilla on järjestäytynyt osakaskunta.

1) Luumäen väylä

Luumäen väylä väyläalueineen sijoittuu Kontulan osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 441-876-6-0, Anjalan osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 441-876-1-0 ja Husulan yhteisten vesialueiden osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 441-876-5-1 Luumäen kunnassa.

2) Svinhufvudin väylä

Svinhufvudin väylä väyläalueineen sijoittuu Husulan yhteisten vesialueiden osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 441-876-5-1 ja Askolan jakokunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 441-876-2-0 Luumäen kunnassa sekä Ruomin osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-1-0 ja Uiminniemen osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-3-0 Lemmin kunnassa.

3) Kuuksenen väylä

Kuuksenen väylä väyläalueineen sijoittuu Uiminniemen osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-3-0 ja Ruomin osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-1-0 Lemmin kunnassa.

4) Lemmin väylä

Lemin väylä väyläalueineen sijoittuu Uiminniemen osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-3-0, Torviniemen osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-2-0 ja Ruomin osakaskunnan hallinnomalle yhteiselle vesialueelle 416-876-1-0 Lemmin kunnassa.

Hanketta koskevat sopimukset ja suostumukset

Luumäen ja Lemmin kunnat ovat sopineet keskinäisellä sopimuksella (20.3.2017) hakemusmenettelystä sekä väyliä ja turvalaitteita koskevista vastuista. Sopimuksen mukaan Luumäen kunta hakee aluehallintoviraston luvan väylille ja turvalaitteille koko reitin osuudelta. Kumpikin kunta omis-

taa, hallinnoi ja vastaa omalla alueellaan sijaitsevista väylistä ja turvalaitteista.

Hakija on saanut kiinteistön Ahonen 416-425-4-48 omistajalta suostumuksen (20.2.2017) kyseisen kiinteistön käyttämiseen läjitysalueena Kivijärven venereitit -hankkeessa.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Väyläalueille on haettu pysyvää käyttöoikeutta. Väylien väyläalueen mukainen pinta-ala on yhteensä noin 170 ha.

Hankkeen vaikutukset

Ympäristö ja veden laatu

Hankkeesta ei aiheudu ennalta arvattavaa vahinkoa eikä pysyviä haitallisia muutoksia nykyisin vallitsevaan hankealueen vesiympäristön tai sen ranta-alueiden tilaan.

Hankkeesta ei aiheudu pysyvää haittaa veden laadulle. Ruoppaus- ja räjäytysmäärät ovat hyvin pieniä ja rajoittuvat yksittäisille alueille. Ruoppaukset voivat parantaa veden vaihtuvuutta järven alueella. Koska vain yhdessä ruoppauskohteessa (RK6) ruopataan varsinaisesti järven pohjan sedimenttejä, veden mahdollinen samentuminen on hyvin paikallista ja pienelle alueelle rajoittuvaa. Samentumista aiheuttavien ruoppaustöiden kesto ruoppausalueella on arviolta muutamasta päivästä noin viikkoon.

Vedenkorkeudet ja virtaamat

Hankkeesta ei aiheudu muutoksia vedenkorkeuksiin eivätkä toimenpiteet vaikuta merkittävästi virtauksiin.

Vesiliikenne

Hanke parantaa nykytilanteeseen verrattuna vesiliikenteen turvallisuutta hankealueella. Hanke parantaa myös alueen matkailumahdollisuuksia ja muita virkistyskäyttömahdollisuuksia, kuten alueen asukkaiden ja kalastajien liikkumista.

Hanke luo vesistöön vesiväyläverkoston ja yhdistää vesistön eri osa-alueet toisiinsa. Väylien perustaminen ei lisää merkittävästi alueen vesiliikennettä, mutta kohdentaa liikkumisen pienemmälle alueelle ja samalla todennäköisesti vähentää liikkumista muilla alueilla. Vesiliikennettä ohjataan merkityille reiteille kauemmas rannasta.

Pienimuotoisista vesirakennustoista aiheutuu tilapäistä haittaa vesialueiden käytölle. Työkoneet ja työskentelyalueet merkitään asianmukaisesti, jotta haitat ja riskit vesiliikenteelle ovat mahdollisimman vähäiset.

Kalasto ja kalastus

Hankkeella ei ole pysyviä vaikutuksia kalastoon eikä kalastukseen.

Perustettavien väylien väyläaluetta (väylän leveys 30 m) ei pidetä merkittävänä kalojen esiintymisalueena, eikä alue ole kalataloudellisesti merkittävä. Väylät sijaitsevat pääosin jo vakiintuneilla kulkureiteillä eikä niiden aluetta sen vuoksi käytetä merkittävästi säännölliseen kalastukseen.

Vaikutukset kalastoon ja kalastukseen ovat tilapäisiä: ruoppauksoista voi aiheutua veden tilapäistä samentumista, räjäytyksistä työnaikaista meluhaittaa ja erilaisista työkoneista lievää meluhaittaa. Veden lievä samentuminen ja melu karkottavat väliaikaisesti kaloja ruoppauskohteen välittömästä läheisyydestä kauemmaksi.

Virkistyskäyttö

Hankkeesta ei aiheudu haittaa vesistön nykyiselle virkistyskäytölle. Hanke-alueella ei sijaitse uimarantoja, joille hankkeesta voisi aiheutua haittaa. Hanke parantaa vesialueiden virkistyskäyttömahdollisuuksia, kun liikkuminen vesiteitse on virallisten väylien myötä aiempaa turvallisempaa. Väylien turvalaitteet asennetaan sellaisena aikana ja siten, että vesialueelle ja sen käytölle ei aiheudu tarpeetonta haittaa. Ranta-alueiden virkistyskäyttö ja viihtyvyys paranevat, kun vesiliikennettä ohjataan merkityille reiteille kauemmas rannasta.

Pienimuotoisten vesirakennustöiden työnaikainen melu aiheuttaa lyhytaikaista ja tilapäistä lievää meluhaittaa ruoppauskohteiden läheisyydessä sijaitsevien kiinteistöjen alueilla.

Rakenteet ja laitteet

Hankkeen vaikutusalueella ei tiettävästi sijaitse sellaisia rantarakenteita tai laitteita, joille aiheutuisi korvattavaa haittaa tai vahinkoa.

Hankkeella ei ole vaikutusta väylien jatkeilla sijaitseviin siltoihin tai niiden rakenteisiin.

Väylien kanssa risteää useita vedenalaisia kaapeleita ja johtoja sekä ilmajohtoja. Hankkeella ei ole vaikutusta näihin.

Suojelualueet

Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia Kivijärven alueella sijaitseville luonnonsuojelualueille. Hanke ei muuta luonnonsuojelualueiden luonnetta tai heikennä alueiden kasvillisuuden, eläimistön tai maiseman nykytilaa. Hanke ei heikennä niitä luontoarvoja, jotka ovat suojeluperusteena Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella Suuvuori (FI0412001).

Vesienhoitosuunnitelma

Hankealue kuuluu Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueeseen (VHA 2). Hakemuksen mukaisella yleisten paikallisväylien perustamisella ei ole vaikutusta Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuihin tavoitteisiin. Hakija on perustellut arviotaan alueen nykyisellä vesiliikenteellä, hankkeen haitallisten vaikutusten rajoittumisella mahdolliseen vesiliikenteen lievään meluun ja mahdolliseen veden väliaikaiseen lievään samentumiseen ruoppauskohteiden läheisyydessä sekä hakemuksen kohteena olevien vesistönsien vakiintuneisuuteen kulkureitteinä.

Yleisten paikallisväylien perustamisella ei ole vaikutusta veden laatuun. Hankkeen toimenpiteet eivät ole vesienhoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden vastaisia.

Muut vaikutukset

Hankkeen toteuttaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle eikä muulle alueidenkäytön järjestämiselle.

Hankkeesta ei voida ennakoida aiheutuvan luonnonsuojelulain (1096/1996) vastaisia seurauksia.

Hankkeesta ei aiheudu haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle eikä hankealueella tiettävästi sijaitse historiallisesti arvokkaita vedenalaisia muinaismuistoja tai muinaisjäännöksiä.

Ennalta arvioiden hakemuksen mukaisten väylien määraamisestä yleisiksi paikallisväyliksi tai väylien tavanomaisesta käytöstä ei aiheudu vesilain (587/2011) 10 luvun 9 §:ssä tarkoitettua korvattavaa edunmenetystä, jonka sietämistä ei ole pidettävä kohtuullisena.

Hankkeen hyödyt ja haitat

Yleisten paikallisväylien perustamisesta saatavaa hyötyä on verrattu siitä aiheutuviin haittoihin seuraavasti:

Hyödyt

- Hanke parantaa vesiliikenteen turvallisuutta koko hankealueella, kun liikennettä ohjataan virallisille väylille, jotka on merkitty maastoon virallisin turvalaittein. Vesiliikenne pyritään keskittämään väylille.
- Väylät voidaan viedä merikarttoihin ja muihin virallisiin karttoihin. Väylille on määritetty kulkusyvyys, haraussyvyys ja väyläalue.
- Vesistöön muodostuu vesiväyläverkosto, jolloin vesistön käyttömahdollisuudet monipuolistuvat ja selkeytyvät.
- Alueen virkistys-, matkailu- ja retkeilymahdollisuudet paranevat.
- Ranta-alueiden viihtyvyys paranee, kun vesiliikenne siirtyy käyttämään reittejä kauempana rannoista.

Haitat

- Vesiliikenteen aiheuttama melu saattaa hieman lisääntyä. Toisaalta alueella on ollut aiemminkin vesiliikennettä, joka on osin kohdistunut myös nykyisten väylälinjausten ulkopuolisille alueille.
- Ruoppaus- ja räjäytyskohteiden läheisyydessä vesi voi tilapäisesti samentua lyhyeksi aikaa. Ruoppaus- ja räjäytystöistä saattaa aiheutua tilapäistä melua.

Tarkkailu

Hankkeesta ei ole odotettavissa pysyviä haitallisia vaikutuksia vesiympäristöön ja sen käyttöön. Pienimuotoisten ruoppausten ja räjäytysten aikaisia vaikutuksia vesistöön tarkkaillaan silmämääräisesti töiden aikana. Jos työn aikana todetaan ennalta arvaamattomia vaikutuksia vesiympäristön tilaan, kalakantoihin tai kalastukseen, ne selvitetään tarvittaessa vesi- tai kalatalousviranomaisen kanssa erikseen sovittavan ohjelman mukaisesti.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain (587/2011) 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Lemminkäisen ja Luumäen kunnissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 20.11.2017. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain (587/2011) 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Lemminkäisen ja Luumäen kunnilta, Lemminkäisen ja Luumäen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta sekä Liikennevirastolta.

LAUSUNNOT

1) **Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue** on todennut, että suunnitelman mukaan ruoppauksia tehdään kaikkiaan seitsemässä paikassa, jotka on määritetty luotausten ja harausten perusteella. Ruoppauksista suurin osa on pienimuotoista kivien poistoa osin räjäytyksin. Vain Lemminkäisen Ruominkapiassa sijaitsevassa ruoppauskohteessa RK6 ruopataan varsinaisia maa-ainekkeita, jotka läjitetään läheisellä Valkianiemellä sijaitsevalle maa-alueelle. Massamäärä tässäkin ruoppauskohteessa on niin pieni (40 m³), että haitat jäävät ennalta arvioiden pieniksi ja väliaikaisiksi. Ruoppaukset ja muut reitin perustamiseen liittyvät työt tulee silti tehdä niin, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa.

Hanke ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Töiden aloittamisesta ja valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Hankkeesta yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat yleiset tai yksityiset edunmenetykset. Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on puoltanut hakemusta.

2) **Liikennevirasto** on todennut, että se on kommentoinut alustavaa väyläsuunnitelmaa ja kommentit on otettu huomioon nyt käsiteltävänä olevassa lupahakemuksuunnitelmassa.

Liikennevirasto on edellyttänyt, että reittejä ylittävät ilmajohtot on merkittävä asianmukaisesti rajoitettua alikulkukorkeutta ja ilmajohtoa osoittavilla vesiliikennemerkeillä. Merkinnot on tehtävä Liikenneviraston määräyksen "Liikenneviraston määräys vesiliikennemerkeistä ja valo-opasteista" (dnro LIVI/2393/00.03.03/2017) sekä Liikenneviraston ohjeen 23/2014 "Ilmajohtojen sekä kaapeleiden ja putkijohtojen asettaminen ja merkitseminen vesialueella" (dnro 3255/090/2014) mukaisesti. Alikulkukorkeuden määräävä vedenkorkeustaso on HW N₆₀ +75,80 m.

Hakemuksen mukaan siltojen alikulkukorkeudet on mitattu Kivijärven ylivedenkorkeudesta HW N₆₀ +75,80 m ja siltojen alikulkukorkeudet ovat 0,9 m:stä neljään metriin. Siltojen yhteyteen tulee asentaa alikulkukorkeutta osoittavat merkit edellä mainittua määräystä ja ohjetta soveltaen.

Ennen väylien käyttöönottoa hakijan tulee toimittaa Liikennevirastolle väyläesitys väylän ja väylämerkinnän vahvistamispäätöstä varten. Väyläesityksen tulee sisältää mahdollisesti lupakäsittelyn perusteella muuttuneet väyläkartat, turvalaitteiden koordinaattiluettelot, tiedot tehdyistä ruoppauksista ja haraamalla suoritetusta ruopattujen alueiden vesisyvyyden varmistamisesta sekä tiedot ilmajohtojen ja siltojen alikulkukorkeusmerkinnöistä.

3) **Lemin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen** on katsonut, että Ylä-Kivijärven ja Lahnajärven veneväylien rakentaminen on paikallisesti tarkoituksenmukainen hanke veneilyn turvallisuuden lisäämiseksi. Väyläverkostolla vähennetään veneilyä joillakin alueilla, mutta lisätään sitä merkittävien väylien alueella. Veneväylien rakentamisesta saatava hyöty kohdistuu pääasiassa vapaa-ajan veneilylle. Yksityisille vapaa-ajankiinteistöille voi aiheutua veneväylän määräämisestä jonkinasteista haittaa kapeissa salmissa, mutta haitta lienee merkittävästi pienempi kuin määrätystä veneväylästä saavutettava yleinen hyöty järven virkistyskäytön kannalta.

Suunnitelluissa ruoppauskohteissa, joissa poistetaan joko veneilyä haittaavia kiviä, lohkareita tai maamassoja, ilmenee ruoppauksen aikaista ja jälkeistä lyhytaikaista samentumaa vesistöissä. Jos ruoppauksessa joudutaan poistamaan savea tai muita hienojakoisia maalajeja, tulee ruoppauksessa väylälle paljastunut savinen järven pohja verhota soralla tai muulla

karkealla maa-aineksella, jotta estetään veneliikenteestä aiheutuva veden toistuva sameneminen. Ruoppaus ja kivien räjäytykset tulee tehdä ajalla 1.9.–31.5.

Veneväylät on esitetty katkeamaan muutaman ahtaan silta-aukon kohdalla ja jatkumaan silta-aukon toisella puolella. Tällaisia silta-aukkoja on Saarentien Jalkosalmen silta Luumäellä, Uimintien Jalkosalmen silta Lemillä ja Uuden Papinojan silta Lemillä. Silta-aukkojen ahtaus ja veneväylän jatkuminen sillan toisella puolella aiheuttavat turvallisuusriskin Kivijärveä vähän tunteville veneilijöille. He saattavat jatkaa matkaa sillan ali sillan toisella puolella jatkuvalle väylälle liian suurella nopeudella tai tiedostamatta, että vene ei mahdu silta-aukosta. Siltaa lähestyviä veneilijöitä voidaan varoittaa turvalaitteilla, ja ahtaista silta-aukoista voidaan tiedottaa Kivijärven vene-reittikartoissa ja veneväyliä ylläpitävien kuntien nettisivuilla. Aluehallintoviraston päätöksen jälkeen väylien ylläpitäjäkunnat voivat käynnistää vesiliikennelain mukaisen menettelyn nopeusrajoitusten hakemiseksi ahtaille ja vaarallisille veneväylien osille.

4) **Lemin kunnan kunnanhallitus** on todennut, että Luumäen kunnan hakema lupa paikallisväylien perustamiseen perustuu kuntien yhteiseen sopimukseen. Lemin kunta on puoltanut luvan myöntämistä, eikä sillä ole huomautettavaa hakemuksesta tai hakemusasiakirjoista.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Luumäen väylän alueelta:

5) **AA (kiinteistö x)** on toivonut, että Kivijärven veden laatu paranee eikä järveen joutuisi öljyä esimerkiksi moottoriveneistä ja pilkkijöiden moottorijoueuvista. Muistuttaja on toivonut moottoriveneliikenteen vähenevän etenkin kapeissa salmikoissa ja rantojen lähellä. Matkailu voisi ottaa käyttöön soutuveneet ja kirkkoveeneet kuljettamaan matkailijoita.

Svinhufvudin väylän alueelta:

6) **BB (kiinteistö x ym.)** on katsonut, että työnaikaiset vaikutukset vesilintuihin olisi pitänyt selvittää tarkemmin. Lupahakemuksessa on selvitetty ruoppauksen ja muiden toimenpiteiden vaikutus luontoon yleisluontoisesti ja erityisesti on otettu huomioon mahdolliset vaikutukset kalastukseen. Vesilinnut mainitaan vain luettelemalla joitakin alueella pesiviä lajeja.

Muistuttajan tila sijaitsee suunnitellun Svinhufvudin reitin Jalkosalmen ka-
peikossa välittömästi sillan pohjoispuolella. Jalkosalmi on vesilintujen suosima pesimäpaikka, jossa on paljon kalalokkeja ja härkälintuja. Alueen läheisyydessä pesii myös kuikkia, tukkakoskeloita, kaakkureita ja sorsia. Muitakin vesilintuja liikkuu Jalkosalmen alueella, sillä siellä on hyvät kalansaaliit ja ravintoa linnuille virtaavan veden myötä.

Keskellä reittiä sillan lähellä sen pohjoispuolella on kivi, joka on tarkoitus räjäyttää ja kuljettaa pois. Muistuttajan mielestä räjäytykset ja muut työt tulee tehdä sellaisena aikana, ettei niillä häiritä vesilintujen herkkää pesimäaikaa (touko–elokuu). Esimerkiksi kalalokki on rauhoitettu lintulaji.

Jalkosalmen kapeikossa tulisi olla nopeusrajoitus. Suurin osa veneilijöistä ohjaa veneensä kapeikossa rauhallisesti, mutta on myös paljon niitä, jotka ajavat liian kovalla vauhdilla sillalle asti ja aiheuttavat muun muassa meluhäiriötä alueen asukkaille ja vesilinnuille. Veneiden koon ja moottorien tehojen kasvaminen edellyttävät myös rauhallisempaa ajotapaa. Vesiskootterit ovat erityisen haitallisia, jos ajajat eivät ota muita huomioon.

7) Ruomin jakokunnan yhteisen vesialueen osakaskunta (Ruomin osakaskunta 416-876-1-0) on katsonut, että ruoppauskohdetta RK6 Ruominkapian Levusalmen kohdalla ei saa ruopata, koska paikalla on ollut ikiaikainen mateiden kutupaikka. Jalkosalmen sillan ali kulkevat veneet voivat liikennöidä tämän paikan aivan normaalisti ilman ruoppaustakin.

8) CC (kiinteistö x ym.) ja Metsäyhtymä DD (kiinteistö x ym.) ovat vastustaneet Lemin Ruominkapian Levusalmen ruoppausta.

Levusalmessa on lähialueen ainoa mateen kutu- ja pyyntipaikka. Muistitiedon mukaan paikka on tunnettu jo 1800-luvulta alkaen. Kalastus on tärkeä pyynti- ja virkistysharrastus. Samalla alueella on myös erittäin runsas järvisimpukkakanta. Muistuttajat ovat esittäneet huolenaan, että ruoppaus tuhoaa paikallisen made- ja simpukkakannan sekä lopettaa samalla muistuttajien talvisen harrastuksen.

Veneilyn vuoksi salmea ei tarvitse ruopata. Kajuutattomat moottoriveneet ovat päässeet salmesta hyvin läpi matalankin veden aikana. Esteenä on Uimintien Jalkosalmen silta, jonka alikulkukorkeus on noin 1,5 m.

9) EE (kiinteistö x) on katsonut, että ruoppaus vaikuttaa kielteisesti luontoarvoihin, liikenne lisääntyy ja kalakannat kärsivät.

10) FF (kiinteistö x), GG (kiinteistö x ym.), HH (kiinteistö x), II (kiinteistö x) ja JJ (kiinteistö x) ovat todenneet, että Uiminkapiassa tulisi olla mahdollisimman pieni nopeusrajoitus (korkeintaan 5 solmua) ja Syväsalmissa vielä pienempi. Uiminkapiassa on jo nyt vilkas moottoriveneliikenne, on ollut kaahareita ja melua ja kapeimmissa kohdissa uiminenkin on uskalliasta. Veneiden koko ja nopeus ovat kasvaneet vuosi vuodelta. Vauhti ja melu lisääntyvät, kun tiedetään merkityn väylän olevan turvallinen. Jo nyt moottorien potkurivirrat sotkevat matalassa salmessa pohjalietteen veden sekaan, ja aallot tuovat ne rantaan.

Muistuttajat ovat huomauttaneet, että Uiminkapian rannat ovat mökkiläisten rantoja. Niin mökkiläiset kuin vakituiset asukkaat haluavat nauttia luonnon rauhasta ja antimista. Monet ovat rakentaneet mutarannat hiekkarannoiksi. Ruoppauksen jälkeen hiekkarannat muuttuvat jälleen mutarannoiksi. Kuka vastaa kustannuksista?

Uiminkapia on kalaisa ja lajirikas vesialue, joka on hyvää ja suosittua uistelualueita. Verkkokalastus vaikeutuu väylän merkitsemisen vuoksi, koska Uiminkapia on kapea vesialue. Muistuttajat ovat myös huolissaan vesilintujen, niiden pesinnän ja ravinnon turvallisuudesta. Veneliikenteen lisääntyminen alentaa kiinteistöjen arvoa.

Svinhufvudin väylän ja Kuuksenen väylän alueelta:

11) **Uiminniemen osakaskunta** (Uiminniemen osakaskunta 416-876-3-0) on huomauttanut nopeusrajoitusten tarpeellisuudesta:

- Vuoriniemen-Syväsalmien alueelle ja Kuuksenen puolelle 20–30 m:n matkalle alempi nopeusrajoitus (esimerkiksi 3 solmua) turvallisuussyistä. Syväsalmien sillan vieressä on vakituksessa käytössä oleva asuinrakennus, jonka laiturin ulottuu melkein veneväylälle.
- Kuuksenen ja Lahnajärven väliseen Papinojaan koko matkalle nopeusrajoitus ja kyltit (esimerkiksi 2 solmua).

Jos väylä ruopataan nyt tai tulevaisuudessa Papinojaan, niin väylähankkeen teettäjä vastaa seurauksista ja kustannuksista.

Kuuksenen väylän ja Lemmin väylän alueelta:

12) **Vuolteen tiekunta** on todennut koskien Vuolteen kannaksella olevaa Papinojan siltaa, että kyseinen Papinoja on avattu 1700-luvun puolivälissä aukaisemalla rantapenkkiä Kivijärven puolelta. Luonnollinen virtaus pitää uoman avoimena. Papinojan uoman yli kulkee Vuolteen yksityistie, johon silta kuuluu. Silta lepää puisten junttapaalujen ja hiekkapenkin päällä molemmista päistään. Hiekan valumista uomaan on estetty laudoituksin. Aallot kuitenkin valuttavat hiekkaa kesäisin, ja sepeliä joudutaan lisäämään. Veneliikenne rasittaa jo nyt sillan perustuksia, ja jos se vielä lisääntyy, silta vaurioituu.

Papinojan molemmissa päissä on viralliset nopeusrajoitusmerkit sekä kieltotaulut, jotka kieltävät aallokon aiheuttamisen. Korkean veden aikana niitä noudatetaan huonosti, mutta kun vesi on alhaalla, sillan ali ei koneella edes pääse. Uoman pohjaa ei voi ruopata sillan alta eikä sillan läheltä. Silta on teräspalkkirunkoinen, ja se on nostettu entisen sillan perustuksille. Muistuttaja on katsonut, että hankkeelle ei tule myöntää lupaa ennen kuin sillan olemassaolo on turvattu. Muistuttajan on mahdotonta pitää siltaa kunnossa, jos vesiliikenne lisääntyy, koska kunnossapito on jo nykyin vaikeaa.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut, että nopeusrajoitusten ja aallokon aiheuttamisen kieltojen asettaminen ei kuulu vesilain mukaiseen käsittelyyn.

Koko reitillä tehdään vain yksi pieni ruoppaus, jonka massamäärä on 40 m³. Tällä ruoppauksella ei ole mitään haitallisia ympäristövaikutuksia. Lisäksi poistetaan vain muutamia kiviä, millä ei ole ympäristövaikutuksia.

Väylälle tulee keskimäärin yksi viitta / kilometri, joten merkinnällä ei ole mitään vaikutusta kalastoon, simpukoihin eikä linnustoon. Hanke ei myöskään hankaloita esimerkiksi kalastusta millään tavalla.

Hankkeella ei ole minkäänlaisia vaikutuksia Papinojan siltaan.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lemin kunta ja Luumäen kunta tukevat hanketta, koska hankkeesta yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin hankkeesta mahdollisesti aiheutuvat yleiset tai yksityiset edunmenetykset. Väylien perustaminen lisää vesillä liikkumisen turvallisuutta. Veneliikenne ohjautuu merkityille ja riittävän vesisyvyyden omaaville väylille. Väylien linjauksella ja merkitsemisellä veneliikenteen ympäristölle aiheuttama vahingonvaara vähenee. Hankkeen vaikutukset ympäristölle ovat myönteisiä, kun nykyinenkin vesiliikenne ohjataan suunnitellulle reitille.

MERKINTÄ

Liikenneviraston yleisiä paikallisväyliä koskevia tehtäviä hoitaa 1.1.2019 alkaen Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom).

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

I Ruoppaus- ja louhintatöitä koskeva luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Luumäen kunnalle luvan Luumäen, Svinhufvudin ja Kuuksenen yleisten paikallisväylien rakentamiseksi tarpeelliseen vesialueen ruoppaamiseen sekä kivien ja lohkareiden poistamiseen 31.3.2017 päivätyn hakemussuunnitelman mukaisesti Luumäen ja Lemin kunnissa.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia määräyksiä.

Lupamääräykset

Toimenpiteet

1. Vesialueen ruoppaus sekä kivien ja lohkareiden poistaminen saadaan toteuttaa 27.3.2017 päivättyjen suunnitelmakarttojen nrot 200–208 mukaisesti haraustasoon NW_{NAV} ($N_{60} +74,90$ m) -1,0 m.

Ruopattava massamäärä Svinhufvudin väylälle sijoittuvassa ruoppauskohteessa RK6 on enintään noin 40 m³ltr.

Ruoppausmassat on läjitettävä maa-alueelle, jonka omistajan kanssa on sovittu kirjallisesti läjityksestä.

Töiden suorittaminen

2. Työt on tehtävä vesistön virkistyskäyttökauden ja lintujen pesintäajan ulkopuolella ja siten, että vesistölle ja sen käytölle sekä vesiympäristölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä.

Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa työn vuoksi jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

3. Työt on toteutettava siten, että alueella mahdollisesti olevia johtoja ja kaapeleita ei vaurioiteta.
4. Ruoppausmassojen kuljetuksessa läjityspaikalle on huolehdittava, ettei massoja pääse valumaan takaisin vesistöön kuljetuksen aikana.
5. Räjätystöissä käytettävät panoslangat tulee poistaa vesistöstä välittömästi räjäytysten jälkeen.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

6. Ruoppauksen yhteydessä väyläalueen pohjasta mahdollisesti paljastuva hienojakoinen materiaali on peitettävä soralla tai muulla karkealla materiaalilla veneliikenteestä aiheutuvan veden samentumisen estämiseksi.

Korvaukset

7. Töiden suorittamisesta aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

8. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia vesistöön silmämääräisesti töiden aikana ja kirjattava ylös tehdyt havainnot.

Jos työn aikana todetaan ennalta-arvaamattomia vaikutuksia vesialueelle, kaloihin tai kalastukseen, luvan saajan on otettava välittömästi yhteyttä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueeseen ja/tai Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiseen.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

9. Hankkeeseen on ryhdyttävä neljän vuoden kuluessa ja se on toteutettava olennaisilta osin kuuden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

10. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Luumäen ja Lemminkäisen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom) ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille vesialueiden omistajille.
11. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Luumäen ja Lemminkäisen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom).

Ilmoitukseen on liitettävä tiedot toteutuneista haraussvyvyksistä ruoppauskohteittain.

Perustelut

Hankkeen tarkoituksena on luoda vesiväyläverkosto Ylä-Kivijärvelle ja Lemminkäisen Lahnajärvelle ja yhdistää vesistöjen eri osat toisiinsa. Hanke parantaa vesiliikenteen turvallisuutta ja vesistön virkistyskäyttömahdollisuuksia alueella.

Haraustason yläpuolisten kivien ja lohkareiden poistaminen ruoppauskohteissa RK1–RK5 ja RK7 ja pehmeiden massojen poistaminen ruoppauskohteessa RK6 ovat tarpeen perustettavien väylien turvallisuuden varmistamiseksi. Varsinaisen ruoppauksen massamäärä ruoppauskohteessa RK6 on hyvin pieni. Ruoppausmassat läjitetään maalle ruoppausalueen läheisyyteen.

Vesialueen ruoppaus sekä kivien ja lohkareiden räjäytystyöt aiheuttavat paikallista vesialueen samentumista. Samentuminen on tilapäistä ja se ra-

joittuu työalueiden läheisyyteen. Samentumista tarkkaillaan silmämääräisesti. Ruoppaus- ja räjäytystöistä aiheutuu myös työnaikaista melua. Melun häiritsevyyttä on rajoitettu lupamääräyksellä 2 rajaamalla töiden suoritamisaika vesistön virkistyskäyttökauden ja lintujen pesintäajan ulkopuolelle. Rakennustyöt on muutoinkin tehtävä vesilain (587/2011) 2 luvun 7 §:ssä edellytetyllä tavalla. Säännöksen mukaan vesitaloushanke on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Hankealue ei sijoitu asemakaava-alueelle. Hanke on voimassa olevien yleiskaavojen ja maakuntakaavan tavoitteiden mukainen.

Hankkeen toteuttaminen ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen Suuvuori (FI0412001) luonnonarvoja, sillä mikään hankkeen ruoppauskohteista RK1–RK7 ei sijoitu kyseisen Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen läheisyyteen. Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutuksia muihinkaan suojelualueisiin tai kohteisiin.

Hanke ei vaikeuta Kymijoen–Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituihin menetyksiin. Luvan myöntämisen edellytykset ovat siten olemassa.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 § ja 6 §:n 2 momentti, 7, 8, 10, 11 ja 18 § sekä 11 luvun 21 §

II Väyläratkaisu

Aluehallintovirasto määrää seuraavat väylät yleisiksi paikallisväyliksi:

- Luumäen väylän Luumäen kunnassa,
- Svinhufvudin väylän Luumäen ja Lemminkäisen kunnissa,
- Kuuskenen väylän Lemminkäisen kunnassa ja
- Lemminkäisen väylän Lemminkäisen kunnassa.

Aluehallintovirasto määrää väylien sijainnin ja väyläalueet sellaisiksi, kuin ne on esitetty 31.3.2017 päivätyssä hakemussuunnitelmassa ja 27.3.2017 päivätyissä suunnitelmakartoissa nrot 200–208. Väylien sijainti käy ilmi päätöksen liitteenä 2 olevasta kartasta. Väylien kulkusyvyyden on oltava 0,8 m ja harausvyvyys NW_{NAV} ($N_{60} +74,90$ m) $-1,0$ m.

Väylien määräämisestä yleisiksi paikallisväyliksi tai väylien tavanomaisesta käytöstä ja myönnetyn luvan mukaisista väylien rakentamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Kunkin väylän ja väyläosan sijaintikunnan on väylän ylläpitäjänä noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia määräyksiä.

Väylämääräykset

12. Väylien merkitsemisestä ja kunnossapidosta on huolehdittava asianmukaisesti.

Siltojen yhteyteen on asennettava alikulkukorkeutta osoittavat merkit ja väyliä ylittävät ilmajohtdot on merkittävä rajoitettua alikulkukorkeutta ja ilmajohtoa osoittavilla vesiliikennemerkkeillä Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

13. Väylän ylläpitäjä on vastuussa väylästä ja sen tavanomaisesta käytöstä mahdollisesti aiheutuvasta edunmenetyksestä.

Jos tämän päätöksen mukaisesta väylästä aiheutuu edunmenetys, jota päätöstä annettaessa ei ole ennakoitu ja josta väylän ylläpitäjä on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

14. Väylät voidaan ottaa käyttöön, kun tämä päätös on saanut lainvoiman ja väylät on asianmukaisesti merkitty. Väylien merkitsemiseksi tarpeellisia turvalaitteita varten väylän ylläpitäjän on ennen väylän käyttöönottoa haettava Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom) väyläpäätos kunkin väylän ja sen turvalaitteiden vahvistamiseksi vesikulkuväylien merkitsemisestä annetun asetuksen mukaisesti. Tankoharaukset on tehtävä ja väylämerkit asennettava sellaisena aikana ja siten, että vesialueelle tai sen käytölle ei aiheuteta tarpeetonta haittaa ja että kaapeleita ja johtoja ei vaurioiteta.

15. Väylien käyttöönotosta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Luumäen ja Lemminkäisten ympäristönsuojeluviranomaisille sekä Liikenne- ja viestintävirastolle (Traficom). Ilmoitukseen on liitettävä väylien ja niiden turvalaitteiden sijainnin osoittava karttapiirros.

Perustelut

Asiassa on kyse siitä, että vesialue varataan vesiliikenteen käyttöön, ei siitä, että väylän määräämisessä hakijalle myönnettäisiin käyttöoikeus väylän vesialueeseen tai oikeus omaksi lunastamiseksi. Aluehallintovirasto katsoo, ettei käyttöoikeuden myöntäminen ole tarpeen tässä hankkeessa.

Luumäen, Svinhufvudin, Kuuksenen ja Lemminkäisten väylät on tarpeen pitää avoinna yleistä veneliikennettä varten. Väylien määrääminen yleisiksi paikallisväyliksi parantaa vesiliikenteen turvallisuutta Ylä-Kivijärvellä ja palvelee alueen virkistystoimintaa. Luumäen, Svinhufvudin, Kuuksenen ja Lemminkäisten

väylät kuuluvat Kivijärven venereitit -hankkeeseen ja muodostavat yhdessä vesiväyläverkoston Ylä-Kivijärvelle ja Lemminkäisjärvelle.

Kun hakemussuunnitelman mukaisista ruoppauskohteista RK1–RK5 ja RK7 on poistettu haraustason yläpuoliset kivet ja lohkareet ja ruoppauskohteesta RK6 pehmeät maamassat, väyläalueiksi määrätyt vesistön osat täyttävät vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle kohtuudella voidaan asettaa. Ennalta arvioiden yleisiksi kulkuväyläiksi määrittämisestä tai väylien tavanomaisesta käytöstä ei aiheudu vesilain (587/2011) 10 luvun 9 §:ssä tarkoitettua korvattavaa edunmenetystä, jonka sietämistä ei ole pidettävä kohtuullisena.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 10 luvun 2 §:n 2 momentti, 3 ja 12 § sekä 11 luvun 21 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnot ja niissä esitetyt vaatimukset huomioon lupa- ja väyläratkaisusta sekä lupa- ja väylämääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto toteaa nopeusrajoituksia ja kieltotauluja koskevista vaatimuksista, että vesiliikennelain (463/1996) 15 §:n mukaan yleisiä kulkuväyliä koskevista kielloista ja rajoituksista päättää Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom).

BB:n 6) muistutuksen johdosta aluehallintovirasto toteaa, että vesilintujen pesimärauhaa koskeva vaatimus on otettu huomioon lupamääräyksessä 2.

Ruomin jakokunnan yhteisen vesialueen osakaskunnan 7) muistutuksen sekä **CC:n** ja **Metsäyhtymän DD:n** 8) muistutuksen johdosta aluehallintovirasto viittaa luvan myöntämisen perusteluihin. Kohteessa RK6 tehtävä ruoppaus on pieni ja se on tarpeen väylän rakentamiseksi. Vesilain (587/2011) 10 luvun 3 §:n mukaan yleiseksi kulkuväyläksi määrittävän vesistön osan on täytettävä vaatimukset, jotka vesistössä harjoitettava liikenne huomioon ottaen yleiselle kulkuväylälle kohtuudella voidaan asettaa.

FF:n, GG:n, HH:n, II:n ja JJ:n 10) muistutuksen johdosta aluehallintovirasto toteaa, että Uiminkapiassa ei ruopata eikä sieltä myöskään poisteta kiviä tai lohkareita. Hankkeen ainoa varsinainen ruoppauskohde RK6 sijaitsee Ruominkapiassa Kuhasensaaren toisella puolella.

Vuolteen tiekunnan 12) muistutuksen johdosta aluehallintovirasto toteaa, että Papinojan mahdollinen ruoppaaminen ei kuulu tähän hankkeeseen.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 859 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuodelle 2017 annetun valtioneuvoston asetuksen (1353/2016) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan yleiseksi paikallisväyläksi määrittämisestä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 4 340 euroa. Maksu peritään 35 prosenttia taulukon mukaista maksua korkeampana, koska asian käsittelyn vaatima työmäärä on ollut taulukossa mainittua työmäärää suurempi. Maksu on siten 5 859 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Luumäen kunta
Lemin kunta
Lemin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Luumäen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-7809-2017 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lemin ja Luumäen kuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet

- 1) Valitusosoitus
- 2) Karttapiirros väyläalueista

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Jaara ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Anna Vaalasranta.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 11.4.2019 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

